

paa. Men saa forekommer det mig ogsaa, at man nok kunde vise denne Smødekommunen et andet Hensyn, end adskillige Vædringsforslag her bære Vidne om. — Hvad Fjødels- og Pleiestiftelsen angaar, finder jeg mig ikke foranlediget til at komme nærmere ind paa Vædringsforslaget desangaaende. Jeg betragter Striden om denne Bevilling for at være af mindre Betydning. Det var ønskelig, om der maatte komme en Overenskomst til Stede mellem Kjøbenhavns Kommune og Staten, men det kan maaske ikke ske paa anden Maade end ved særlig Lov. — Vædringsforslaget under Nr. 17 er jo nyt, og det skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Der er ligeledes et Par Vædringsforslag under Nr. 19 og 20, som i høi Grad overraske mig. Det er, som ærede Herrer ville se, tvende Bevillinger paa Kommunitetet, om hvilke Striden her staar. Den ene gjælder en Bevilling til Understøttelse for Saadanne, der først i en fremrykket Alder have bestemt sig for Studeringerne, og som ved en Forberedelses- eller Fageexamen have givet sikkert Haab om god Fremgang. Denne Bevilling har været 20,000 Kr. Dette Thing nedsatte den i Fjor til 17,000 Kr. Den ærede Minister fulgte Thinget ved det Forslag, han har forelagt; men det andet Thing har enstemmig vedtaget, at Bevillingen altsaa skulde være 20,000 Kr. Jeg kunde endda finde mig i, at man nedsatte denne Bevilling noget, idet jeg erkjender, at det maaske er mindre heldigt, at vi faae alt for mange unge Studerende fra Landet herind. Vi have foreløbig en saadan Betsignelse af Studerende, at man maatte ønske, at en Del af dem vilde blive hjemme og tage sig noget mere nyttigt Arbejde for end gaa herinde og slide Brosten. Det skal jeg erkjende, og derfor kunde jeg finde det rigtigt, om man nedsatte den første Bevilling noget, men ikke saa stærkt, som her er sket, hvilket jo er i komplet Modstrid med det andet Thing og til dels i Modstrid med, hvad Thinget her i Fjor gjorde. Men jeg finder det under alle Omstændigheder i allerhøieste Grad urigtigt, at man vil nedsatte den næste Bevilling, der gaar til dem, der allerede ere blevne Studenter. Thi det er jo dog klart, at ere de først komne herind efter at have faaet Understøttelse af Konto 2 a, fordi de have givet Haab om god Fremgang og have gjort det, er det dog i høi Grad urigtigt at tage Understøttelsen fra dem paa det Tidspunkt, da de netop ere blevne Studenter og trænge haardest til at faae fortsat Understøttelse. Skal denne Understøttelse nedsettes, forekommer det mig, at det maa være Administrationens Sag at komme med Forslag dertil; Administrationen og i dette Tilfælde

Ministeriet har dog aabenbart det bedste Overblik over, naar den Tid er kommen, at Understøttelsen kan taale en Nedsættelse. Denne Nedsættelse paa 2 b forekommer mig altsaa i høi Grad overraskende; den er ogsaa noget Nytt fra dette Things Side. — Angaaende Vædringsforslaget under Nr. 21 skal jeg bemærke, at det jo er en Vønningsforhøielse og en Forhøielse altsaa, som nærmest burde ordnes ved en særlig Vønningslov. Det er vel Grunden til Regtelsen, hvorfor jeg ikke skal komme nærmere ind derpaa.

Med Hensyn til Realskolerne, hvor Fler-tallet forlanger, at det Hele skal samles ind i en eneste Bevilling, maa Fler-tallet undskyldte mig, at jeg ikke kan se i Forslaget Andet end et nyt Stridsspørgsmaal, der her er optaget, og som staar i komplet Mod-sætning til den historiske Oprindelse, der netop viser, at hver Skole har faaet sin særlige Bevilling. Man har i gamle Dage været overordentlig omhyggelig med at give Bevillinger til de enkelte Skoler. Man git endog i saa Henseende saa vidt, at man, for at en Skole skulde faae en Understøttelse, vedtog en særlig Lov derom, og jeg skal i saa Henseende henvise til Loven af 16de Februar 1856, vedrørende Realskolen i Thisted, hvor det udtrykkelig vedtoges ved en særlig Lov, at, saa længe Thisted Kjøbstad og Amt bidroge tilfammen 2000 Kr. til Realskolen i Thisted, skulde der udredes af Sorø Akademi et lignende Beløb, og derefter gives der nærmere Forskrifter i selve Loven om Tilshyret med Skolen. Den Wei, man hidtil har fulgt med Hensyn til Bevillinger til Realskolerne, er heller ikke saa knudret og vanskelig at færdes paa, naar man bliver enig, og det forekommer mig, at man i Hovedsagen har været enig om Grundreglerne for Bevillinger til disse Skoler. Disse Grundregler ere da omtrent følgende: Enten at vedkommende Egn eller Kommune giver et betydeligt Tilskud til Skolen, som kan bestaa i et aarligt Bidrag eller i en Opførelse af en ny og god Bygning, eller at vedkommende Skole viser udmærkede Resultater ved Examen f. Ex. eller paa anden Maade, eller endelig som en tredje Betingelse, at den paagjældende Kommune, i hvilken Skolen ligger, gjør Noget for at fremme og hæve det almindelige Skolevæsen, altsaa gjør Noget for at hæve Undervisningen i den egentlige fri Skole eller Almestole. Se vi nu paa de mange Bevillinger, der her ere givne — for der er mange Bevillinger til et Beløb af henved 80,000 Kr. — vil man se, at der er nogle Skoler — jeg skal eksempelvis nævne Skolen i Rudkøbing paa Langeland — der faaer